

Maja Cerkovnik
GŠ Franc Šturm Ljubljana

PRIMERJALNA ANALIZA UPORABE DESNEGA (SENZA SORDINO) PEDALA PRI KLAVIRSKIH DELIH W. A. MOZARTA IN L. v. BEETHOVNA (povzetek magistrske naloge)

V magistrskem delu sem v prvem delu najprej osvetlila zgodovinski razvoj klavirja ter njegovih pedalov in vzvodov, ki so bili pomembni pri razvojni poti današnjega desnega pedala. V času delovanja obeh obravnavanih skladateljev se je instrument intenzivno razvijal, velik preskok v razvoju je bil tudi pri uporabi številnih naprav, ki so zvok instrumenta različno spreminjale. V nalogi sem se osredotočila na današnji klavirski desni pedal, zato v nadaljevanju sledi kratka zgodovina te klavirske naprave, oblike njegovega zapisa in opis različnih načinov njegove uporabe. V naslednjem poglavju se s strnjenima življenjepisoma posvetim obema obravnavanima skladateljema. Sem spadajo tudi njuni klavirji, ki sta jih Mozart in Beethoven imela v svoji lasti ali pa so odločilno vplivali na njun odnos do klavirske igre. Sledi opis njunega pianističnega izvajanja, kot so ga zapisali njuni sodobniki, ter poglavje o realizaciji njunih del s pomočjo desnega pedala na sodobnih instrumentih.

V empiričnem delu je bila anketa, ki sem jo razdelila med osem priznanih klavirskih poustvarjalcev in pedagogov, glavni predmet analize te problematike. Sestavljena je bila iz splošnih vprašanj o pedalizaciji Mozartovih in Beethovnovih del, moj namen pa je bil ugotoviti, v čem si je delo sodelujočih profesorjev na tem klavirskem področju podobno in v čem se razlikuje. Razdelila sem tudi deset klavirskih del Mozarta in Beethovna. Profesorje sem prosila, da v notni material vpišejo svoje oznake za desni pedal. Znova je bil namen primerjava teh oznak, podobnosti in razlik v pristopu sodelujočih do tega dela klavirske igre. V zadnjem poglavju naloge sem primerjala vpisane rešitve sodelujočih pri problemih pedalizacije. Potrdilo se je splošno mnenje, da na tem področju poleg stilskega okusa še vedno prevladuje močan individualni pristop, ki ni odvisen toliko od starosti pianista kot od njegovega šolanja in nadaljnega izobraževanja med delovanjem na glasbenem področju.

Pričakujem, da bom s svojim delom prispevala k osvetlitvi tega problema in nakazala odnos in poti iskanja v tej smeri na našem slovenskem klavirskem izvajalskem in pedagoškem področju.

Zagovor: 12. oktobra 2009 na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani.